

Verordening van het college van hoofdingelanden van het waterschap Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier houdende regels omtrent watersysteemheffing (Verordening watersysteemheffing Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2020)

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;

gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 29 oktober 2019, nr. 19.2028467;

gelet op de artikelen 110 en 113 alsmede de hoofdstukken XVII, XVIIa en XVIIb van de Waterschapswet, hoofdstuk 7, § 1, van de Waterwet, hoofdstuk 6, § 2, van het Waterschapsbesluit en artikel 6, eerste lid, van het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2008;

gehoord de commissie Bestuur, Middelen en Waterketen;

b e s l u i t :

vast te stellen de:

Verordening watersysteemheffing Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2020;

Hoofdstuk I Inleidende bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Deze verordening verstaat onder:

- a. ingezetene: degene die blijkens de basisregistratie personen bij het begin van het kalenderjaar woonplaats heeft in het gebied van het hoogheemraadschap en die aldaar gebruik heeft van woonruimte, met dien verstande dat gebruik van woonruimte door de leden van een gezamenlijke huishouding wordt aangemerkt als gebruik door een lid van dat huishouden, dat wordt aangewezen door de in artikel 123, derde lid, onderdeel b, van de Waterschapswet bedoelde ambtenaar van het hoogheemraadschap;
- b. heffingsambtenaar: de ambtenaar bedoeld in artikel 123, derde lid, onderdeel b, van de Waterschapswet;
- c. invorderingsambtenaar: de ambtenaar bedoeld in artikel 123, derde lid, onderdeel c, van de Waterschapswet;
- d. woonruimte: een ruimte die blijkens zijn inrichting bestemd is om als een afzonderlijk geheel te voorzien in woongelegenheid en waarvan de delen blijkens de inrichting van die ruimte niet bestemd zijn om afzonderlijk in gebruik te worden gegeven;
- e. kostentoedelingsverordening watersysteemheffing: de verordening van het hoogheemraadschap, bedoeld in artikel 120, eerste lid, eerste volzin, van de Waterschapswet;
- f. buitendijks gelegen onroerende zaken: onroerende zaken in het gebied van het hoogheemraadschap die geheel of gedeeltelijk buiten de primaire waterkering zijn gelegen;
- g. natuurterreinen: ongebouwde onroerende zaken waarvan de inrichting en het beheer geheel of nagenoeg geheel en duurzaam zijn afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur. Onder natuurterreinen worden mede verstaan bossen en open wateren met een oppervlakte van ten minste één hectare;
- h. ongebouwde onroerende zaken: ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn;
- i. reglement: het reglement van bestuur van het hoogheemraadschap;
- j. gebied van het hoogheemraadschap: het gebied dat is aangegeven op de bij het reglement behorende kaart waarin de zorg voor het watersysteem aan het hoogheemraadschap is opgedragen;
- k. de heffing: de watersysteemheffing als genoemd in artikel 117, eerste lid, van de Waterschapswet;
- l. verharde openbare wegen: de rijbaan van een openbare weg en andere verharde delen van het kadastraal perceel die dienstbaar zijn aan het verkeer over de weg.
- m. dagelijks bestuur: het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap.

Artikel 2 Belastbaar feit en belastingplichtigen

1. Ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan de zorg voor het watersysteem wordt onder de naam watersysteemheffing een directe belasting geheven.

2. De heffing wordt geheven van hen die:
 - a. ingezetenen zijn als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, met dien verstande dat gebruik van woonruimte door leden van een gezamenlijke huishouding wordt aangemerkt als gebruik door een door de heffingsambtenaar aan te wijzen lid van dat huishouden;
 - b. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van ongebouwde onroerende zaken in het gebied van het hoogheemraadschap;
 - c. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van natuurterreinen in het gebied van het hoogheemraadschap;
 - d. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van gebouwde onroerende zaken in het gebied van het hoogheemraadschap.
3. Heffingplichtig in de zin van het tweede lid, onderdelen b, c en d, is degene die bij het begin van het kalenderjaar als rechthebbende in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen rechthebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.
4. Voor de toepassing van het tweede lid, onderdelen b, c en d, is heffingplichtig:
 - a. de beperkt gerechtigde en niet de eigenaar, ingeval de onroerende zaak is onderworpen aan een recht van erfpacht, van opstal of van vruchtgebruik;
 - b. de eigenaar voor wat betreft het recht van opstal, indien dat recht uitsluitend is gevestigd ten behoeve van de aanleg of het onderhoud van ondergrondse dan wel bovengrondse leidingen.
5. Indien de onroerende zaak is onderworpen aan beperkte rechten als bedoeld in het vorige lid, heeft voor de heffingplicht:
 - a. de vruchtgebruiker voorrang boven zowel de opstalhouder als de erfpachter;
 - b. de opstalhouder voorrang boven de erfpachter.

Artikel 3 Heffingsmaatstaf

Voor de heffing geldt als heffingsmaatstaf:

- a. ter zake van ingezetenen: de woonruimte;
- b. ter zake van ongebouwde onroerende zaken en ter zake van natuurterreinen: de oppervlakte van de onroerende zaak, uitgedrukt in een aantal hectaren of een gedeelte daarvan;
- c. ter zake van gebouwde onroerende zaken: de waarde die voor het kalenderjaar voor de onroerende zaak wordt bepaald op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken.

Hoofdstuk II Watersysteemheffing ingezetenen

Artikel 4 Tarief ingezetenen

Met inachtneming van het bepaalde dienaangaande in de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing, bedraagt het tarief van de heffing voor de categorie ingezetenen € 106,45 per woonruimte.

Hoofdstuk III Watersysteemheffing ongebouwde onroerende zaken

Artikel 5 Belastingobject

1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk en van artikel 2, tweede lid, onderdeel b en artikel 9, derde lid van deze verordening wordt als één ongebouwde onroerende zaak aangemerkt een kadastraal perceel of een gedeelte daarvan, met dien verstande dat buiten aanmerking wordt gelaten:
 - a. hetgeen ingevolge artikel 9, eerste en tweede lid, wordt aangemerkt als een gebouwde onroerende zaak;
 - b. een natuurterrein.
2. Voor de heffing worden openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken, alsmede waterverdedigingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke personen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning, aangemerkt als ongebouwde onroerende zaken.

Artikel 6 Tarief ongebouwde onroerende zaken

1. Met inachtneming van het bepaalde dienaangaande in de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing, bedraagt het tarief van de heffing voor ongebouwde onroerende zaken € 109,88 per hectare.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid en met inachtneming van het bepaalde dienaangaande in artikel 4, derde lid, van de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing, bedraagt het tarief voor verharde openbare wegen € 425,24 per hectare.

3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid en met inachtneming van het bepaalde dienaangaande in artikel 4, eerste lid, van de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing, bedraagt het tarief voor buitendijks gelegen ongebouwde onroerende zaken die vrij afstromen op buiten het hoogheemraadschap gelegen oppervlaktewateren € 27,47 per hectare.
4. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid en met inachtneming van het bepaalde dienaangaande in artikel 4, eerste en derde lid, en artikel 4, vierde lid van de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing, bedraagt het tarief voor buitendijks gelegen verharde openbare wegen die vrij afstromen op buiten het hoogheemraadschap gelegen oppervlaktewateren € 342,83 per hectare.

Hoofdstuk IV Watersysteemheffing natuurterreinen

Artikel 7 Belastingobject

Voor de toepassing van dit hoofdstuk en van artikel 2, tweede lid, onderdeel c, van deze verordening wordt als één natuurterrein aangemerkt een kadastraal perceel of gedeelte daarvan, met dien verstande dat buiten aanmerking wordt gelaten:

- a. hetgeen ingevolge artikel 9, eerste en tweede lid, wordt aangemerkt als een gebouwde onroerende zaak;
- b. hetgeen ingevolge artikel 5 wordt aangemerkt als een ongebouwde onroerende zaak.

Artikel 8 Tarief natuurterreinen

Met inachtneming van het bepaalde dienaangaande in de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing, bedraagt het tarief van de heffing voor natuurterreinen € 5,02 per hectare.

Hoofdstuk V Watersysteemheffing gebouwde onroerende zaken

Artikel 9 Belastingobject

1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk en van artikel 2, tweede lid, onderdeel d, derde lid, van deze verordening wordt als één gebouwde onroerende zaak aangemerkt:
 - a. een gebouwd eigendom;
 - b. een gedeelte van een gebouwd eigendom dat blijkens zijn indeling is bestemd om als een afzonderlijk geheel te worden gebruikt;
 - c. een samenstel van twee of meer van de in onderdeel a bedoelde eigendommen of van de in onderdeel b bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde belastingplichtige in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren;
 - d. het binnen het gebied van een gemeente gelegen deel van een in onderdeel a bedoeld eigendom, van een in onderdeel b bedoeld gedeelte of van een in onderdeel c bedoeld samenstel;
 - e. het binnen het gebied van het hoogheemraadschap gelegen deel van een in onderdeel a bedoeld eigendom, van een in onderdeel b bedoeld gedeelte, van een in onderdeel c bedoeld samenstel of van een in onderdeel d bedoeld deel.
2. Voor de toepassing van het eerste lid maken de ongebouwde eigendommen, voor zover die een samenstel vormen met een gebouwd eigendom als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a tot en met e, deel uit van de gebouwde onroerende zaak.
3. In afwijking van het bepaalde in het vorige artikellid maken de ongebouwde eigendommen, voor zover de waarde daarvan bij de waardebepaling op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken op basis van het bepaalde krachtens artikel 18, vierde lid, van die wet buiten aanmerking wordt gelaten, geen deel uit van de gebouwde onroerende zaak.

Artikel 10 Tarief gebouwde onroerende zaken

1. Met inachtneming van het bepaalde dienaangaande in de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing, bedraagt het tarief van de heffing voor gebouwde onroerende zaken 0,04123% van de heffingsmaatstaf als bedoeld in artikel 3, onderdeel c, van deze verordening.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid en met inachtneming van het bepaalde dienaangaande in artikel 4, eerste lid, van de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing, bedraagt het tarief voor buitendijks gelegen gebouwde onroerende zaken die vrij afstromen op buiten het hoogheemraadschap gelegen oppervlaktewateren 0,01031% van de heffingsmaatstaf.

Hoofdstuk VI Heffing en invordering

Artikel 11 Wijze van heffing

De heffing wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 12 Tenaamstelling en invordering belastingaanslag bij meer belastingplichtigen

1. Indien ter zake van hetzelfde voorwerp van de belasting of hetzelfde belastbare feit twee of meer personen belastingplichtig zijn, stelt de heffingsambtenaar de aanslag ten name van een van hen.
2. Indien de belastingplicht, bedoeld in het eerste lid, voortvloeit uit het genot van een onroerende zaak krachtens eigendom, bezit of beperkt recht en de aanslag ten name van een van de belastingplichtigen is gesteld, kan de invorderingsambtenaar de belastingaanslag op de gehele onroerende zaak verhalen op degene op wiens naam de aanslag ingevolge het eerste lid is gesteld, zonder rekening te houden met de rechten van de overige belastingplichtigen.

Artikel 13 Niet opleggen van aanslagen

1. Een aanslag die een bedrag van € 7,00 niet te boven gaat, wordt niet opgelegd.
2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt het totaal van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen als één aanslag aangemerkt.

Artikel 14 Vrijstellingen

1. De watersysteemheffing ongebouwde onroerende zaken wordt niet geheven ter zake van ongebouwde onroerende zaken waarvan het hoogheemraadschap genothebende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.
2. De watersysteemheffing natuurterreinen wordt niet geheven ter zake van natuurterreinen waarvan het hoogheemraadschap genothebende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.
3. De watersysteemheffing gebouwde onroerende zaken wordt niet geheven ter zake van:
 - a. straatmeubilair, waaronder alle zodanige gebouwde eigendommen, niet zijnde gebouwen, worden begrepen die zijn geplaatst ten gerieve of in het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van een in het gebied van het hoogheemraadschap gelegen gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fontein, abri's, hekken en palen;
 - b. gebouwde onroerende zaken waarvan het hoogheemraadschap genothebende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 15 Betaaltermijnen

1. Een belastingaanslag is invorderbaar twee maanden na de dagtekening van het aanslagbiljet.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid is, op verzoek van de belastingplichtige en indien een machtiging voor automatische incasso is afgegeven, de aanslag invorderbaar in tien gelijke maandelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de eerste maand volgende op die van de dagtekening.
3. Het minimumbedrag bij automatische incasso is € 10,00 per termijn. Als het bedrag van de aanslag minder is dan € 100,00, wordt het bedrag in minder dan tien termijnen afgeschreven.
4. Een verzoek als bedoeld in het tweede lid wordt gedaan binnen drie weken na dagtekening van het aanslagbiljet.

Artikel 16 Nadere regels

Het dagelijks bestuur kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de heffing.

Artikel 17 Intrekking, inwerkingtreding, tijdstip van ingang van de heffing en citeertitel

1. De Verordening watersysteemheffing Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2019 (reg.nr. 18.0257666), vastgesteld bij besluit van 12 december 2018 (reg.nr. 18.0257687), wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van haar bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2020.
4. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening watersysteemheffing Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2020 of Verordening watersysteemheffing HHNK 2020.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het college van hoofdingelanden van 11 december 2019.

*de secretaris,
M.J. Kuipers*

*de voorzitter,
drs. L.H.M. Kohsiek*

Toelichting op de Verordening watersysteemheffing Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2020

A. ALGEMEEN

1. Wettelijke basis

De Verordening watersysteemheffing is gebaseerd op de Waterschapswet. Hoofdstuk XVI van de wet bevat de algemene bepalingen over de belastingheffing door waterschappen. Hoofdstuk XVII van de wet bevat de regels voor de watersysteemheffing. De watersysteemheffing wordt geheven ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan de zorg voor het watersysteem (artikel 117, eerste lid, Waterschapswet).

2. De watersysteentaak

In artikel 1, tweede lid, van de Waterschapswet is 'de zorg voor het watersysteem' als eerste hoofdtaak van het waterschap vermeld. De zorg voor het watersysteem omvat de zorg voor de waterkering en de zorg voor de waterhuishouding, waaronder ook de zorg voor de waterkwaliteit. Met het gebruik van de term 'zorg voor het watersysteem' wordt benadrukt dat deze taken een nauwe onderlinge samenhang kennen en als één integrale taak moeten worden uitgevoerd.

In dezelfde bepaling van de Waterschapswet wordt de zorg voor de zuivering van afvalwater op de voet van artikel 3.4 van de Waterwet als andere hoofdtaak van het waterschap genoemd. Ook is bepaald dat de zorg voor een of meer andere waterstaatsaangelegenheden aan de waterschappen kan zijn of worden opgedragen. De uitvoering van de wegen- en de vaarwegentaak door een aantal waterschappen is een uiting van dit laatste. In 2011 hebben de provincies de muskus- en beverrattenbestrijding aan de waterschappen overgedragen. Het muskus- en beverrattenbeheer is op grond van artikel 1, derde lid, van de Waterschapswet onderdeel van de watersysteemzorg.

De zorg voor het watersysteem is één samenhangende taak die het waterschap, uitzonderingen daargelaten, in zijn gehele beheergebied uitoefent¹. Alhoewel de wetgever dit niet met zoveel woorden aangeeft, moet worden aangenomen dat de uitzonderingen gevallen betreffen waarin andere overheden dan de waterschappen met taken ter zake zijn belast. Het kan dus voorkomen dat er in het waterschapsgebied gebieden voorkomen ter zake waarvan het waterschap niet de zorg voor het watersysteem heeft, omdat deze zorg al bij een andere publiekrechtelijke overheid berust. Hiervan was sprake in de casus die tot het arrest van 22 juni 2018, ECLI:NL:HR:2018:959 (arrest over de Waddenzee) heeft geleid.

3. De watersysteemheffing

De watersysteemheffing wordt geheven ter bestrijding van kosten die zijn verbonden aan de zorg voor het watersysteem. Belastingplichtig voor de watersysteemheffing zijn:

- de ingezetenen;
- de eigenaren² van ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen;
- de eigenaren van natuurterreinen en
- de eigenaren van gebouwde onroerende zaken.

Dit zijn de belastingplichtige categorieën. Vóór de invoering (per 1 januari 2009) van de Wet modernisering waterschapsbestel behoorden natuurterreinen en overige ongebouwde onroerende zaken tot dezelfde categorie (de categorie ongebouwd). Natuurterreinen hebben met ingang van genoemde datum een aparte status gekregen, omdat hun wensen en behoeften op het gebied van de waterhuishouding nogal kunnen verschillen van die van het overige ongebouwd.

Blijkens de Memorie van Toelichting bij de Wet modernisering waterschapsbestel hebben degenen die tot de belastingplichtige categorieën behoren per definitie belang bij de uitoefening van de taken van het waterschap. Hun betaling is hierop gebaseerd.³

4. De heffingsmaatstaven en de tarieven van de heffing

1) MvT bij de Wet modernisering waterschapsbestel, TK 2005 -2006, 30601, nr. 3, blz. 11

2) In de toelichting gebruiken we gemakshalve de term 'eigenaren' (van ongebouwde onroerende zaken, natuurterreinen en gebouwde onroerende zaken). De juridisch juiste term is 'degene die krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot heeft' (van ongebouwde onroerende zaken, natuurterreinen en gebouwde onroerende zaken).

3) Memorie van Toelichting Wet modernisering waterschapsbestel, TK 30 601, nr. 3, blz. 14.

Artikel 121 van de Waterschapswet regelt welke heffingsmaatstaven voor de verschillende belastingplichtige categorieën gelden. De heffingsmaatstaf voor de ingezetenen is de woonruimte. Voor ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn en voor natuurterreinen is de heffingsmaatstaf de oppervlakte van de onroerende zaak en voor gebouwde onroerende zaken is de heffingsmaatstaf de op de voet van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) vastgestelde waarde.

Het tarief van de heffing wordt op grond van de Waterschapswet voor de ingezetenen gesteld op een gelijk bedrag per woonruimte, voor ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn en voor natuurterreinen wordt het tarief op een gelijk bedrag per hectare gesteld en voor gebouwde onroerende zaken op een vast percentage van de WOZ-waarde. De watersysteemheffing kent dus vier afzonderlijke tarieven.

5. Tariefdifferentiatie

Soms kan het belang dat bepaalde onroerende zaken bij het watersysteembeheer hebben duidelijk afwijkend zijn dan dat van andere onroerende zaken. Waterschappen kunnen door middel van het instellen van een tariefdifferentiatie met dit afwijkende belang rekening houden. Het instellen van een tariefdifferentiatie is niet verplicht. Uit een oogpunt van uniformiteit en vereenvoudiging zijn de gevallen waarin tariefdifferentiatie mogelijk is, limitatief in de wet opgesomd. Om dezelfde redenen is de maximale omvang van de differentiatie wettelijk bepaald. Op grond van artikel 122 van de Waterschapswet kan tariefdifferentiatie alleen worden toegepast voor buitendijks gelegen onroerende zaken, voor onroerende zaken die blijken de legger van het waterschap als waterberging worden gebruikt, voor onroerende zaken gelegen in bemalen gebieden, voor onroerende zaken die in hoofdzaak uit glasopstanden bestaan en voor verharde openbare wegen. Voor verharde openbare wegen gelden overigens twee verschillende tariefdifferentiaties. Welke tariefdifferentiatie een waterschap kan toepassen, is afhankelijk van het moment waarop het betreffende waterschap de regeling van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen voor het eerst heeft toegepast.

6. Hoofdstukindeling

De verordening bestaat uit 6 hoofdstukken, genummerd I tot en met VI, en 17 artikelen. Hoofdstuk I bevat inleidende bepalingen. De hoofdstukken II tot en met V gaan respectievelijk in op de heffing ter zake van ingezetenen, ongebouwde onroerende zaken (niet zijnde natuurterreinen), natuurterreinen en gebouwde onroerende zaken. Het slothoofdstuk bevat algemene bepalingen over de heffing en de invordering van de watersysteemheffing.

De verordening is gebaseerd op de modelverordening watersysteemheffing van de Unie van Waterschappen. Waar noodzakelijk is de tekst aangepast aan de situatie bij het hoogheemraadschap. De tarieven zijn gebaseerd op de begroting voor het heffingsjaar, met inachtneming van de kostentoedeling zoals neergelegd in de geldende kostentoedelingsverordening watersysteemheffing.

Met het oog op de overzichtelijkheid wordt voor elk nieuw belastingjaar een geheel nieuwe verordening opgesteld.

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstuk I Inleidende bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Een aantal begrippen komt in de verordening vaak voor. In artikel 1 zijn omwille van de duidelijkheid omschrijvingen van deze begrippen opgenomen.

a. ingezetenen

De omschrijving van het begrip ingezetenen is ontleend aan artikel 116, onder a, van de Waterschapswet. Om als ingezetene aangemerkt te kunnen worden moet sprake zijn van het hebben van woonplaats en het gebruik van woonruimte in het gebied van het waterschap. Of sprake is van het hebben van woonplaats wordt aan de hand van gegevens uit de basisregistratie personen bepaald. De situatie bij het begin van het kalenderjaar is bepalend.

Woonruimte is iedere ruimte die blijken zijn inrichting bestemd is om als een afzonderlijk geheel te voorzien in woongelegenheden. Dit betekent dat de gebruiker van de woonruimte niet anders dan bijkomstig afhankelijk mag zijn van voorzieningen elders in het gebouw. In het geval van woonruimten moet worden gedacht aan voorzieningen als keuken, douche en toilet. Deze moeten de gebruiker van de woonruimte, met uitsluiting van anderen die niet tot zijn of haar huishouden behoren, exclusief ter beschikking staan. Bewoners van verpleeg- en verzorgingshuizen kunnen om deze reden veelal niet als ingezetenen in de zin van artikel 116, onder a, van de Waterschapswet worden aangemerkt. Hetzelfde geldt voor bewoners van studentenhuizen.

b. heffingsambtenaar

De ambtenaar van het hoogheemraadschap die de heffingsbevoegdheden (inspecteursbevoegdheden) uit de Algemene wet inzake rijksbelastingen uitoefent, wordt in de verordening de heffingsambtenaar genoemd. Tot de inspecteursbevoegdheden behoort de bevoegdheid tot het vaststellen van belastingaanslagen en de bevoegdheid tot het doen van uitspraak op bezwaarschriften. Het dagelijks bestuur van het hoogheemraadschap moet een besluit nemen waarin de heffingsambtenaar wordt aangewezen. De wettelijke basis is artikel 123, derde lid, onder a, van de Waterschapswet.

c. invorderingsambtenaar

De ambtenaar van het hoogheemraadschap die de ontvangersbevoegdheden uit de Invorderingswet 1990 uitoefent, wordt in de verordening met de term 'invorderingsambtenaar' aangeduid. Tot de ontvangersbevoegdheden behoort de bevoegdheid tot de invordering van de belasting. Ook het verlenen van kwijtschelding van belasting is een ontvangersbevoegdheid. De Waterschapswet noemt de ontvanger in artikel 123, derde lid, onder c.

d. woonruimte

Voor een beschouwing op het begrip woonruimte wordt verwezen naar onderdeel a, hiervoor.

e. kostentoedelingsverordening watersysteemheffing

Elk waterschap moet ingevolge artikel 120, eerste lid, eerste volzin, van de Waterschapswet ten behoeve van de watersysteemheffing een verordening vaststellen, waarin de toedeling van het kostenaandeel voor elk van de belastingplichtige categorieën is vastgelegd. Dit wordt de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing genoemd. De kostentoedelingsverordening watersysteemheffing is ook in het kader van de tariefdifferentiatie van belang.

f. buitendijks gelegen onroerende zaken

Buitendijks gelegen onroerende zaken zijn omschreven als onroerende zaken die geheel of gedeeltelijk buiten de primaire waterkering zijn gelegen. Deze omschrijving is gelijk aan de definitie uit de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing. Primaire waterkeringen zijn de waterkeringen, bedoeld in artikel 1.1 en 1.3 van de Waterwet.

g. natuurterreinen

De omschrijving van het begrip natuurterreinen is ontleend aan artikel 116, onderdeel c, van de Waterschapswet. De wet geeft een kwalitatieve omschrijving van het begrip, waarbij de nadruk op de duurzame inrichting en beheer als natuurgebied ligt. Bij de beoordeling of sprake is van een ongebouwde onroerende zaak waarvan de inrichting en het beheer geheel of nagenoeg geheel en duurzaam zijn afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur (toetsing aan de zojuist genoemde kwalitatieve omschrijving), zijn ook de feitelijke of uiteindelijke bestemming van de onroerende zaak van belang. Zo zal een perceel nog bouwrijp te maken grond dat al jaren niet is bewerkt en waar inmiddels eventueel veel groen en leven aanwezig is, maar waar uiteindelijk wel gebouwd zal worden, niet als een natuurterrein kwalificeren. Ook stadsparken, plantsoenen en dergelijke zullen vanwege hun overwegend recreatieve functie niet als natuurterrein aangemerkt kunnen worden.

Over interpretatie van het begrip 'natuurterrein' (wanneer zijn de inrichting en het beheer van een terrein geheel of nagenoeg geheel en duurzaam afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur?) is een aantal procedures tussen waterschappen en natuurterreinbeheerders gevoerd. Daarbij ging het met name om de situatie waarin sprake is van natuurbeheer in combinatie met daaraan aangepast agrarisch gebruik. In 2014 heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan en hierbij ook invulling gegeven aan het begrip 'geheel of nagenoeg geheel' in relatie tot de definitie van het begrip natuurterreinen uit de Waterschapswet⁴. De Hoge Raad heeft beslist dat activiteiten die zijn afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur moeten worden gerekend tot natuurbeheer als bedoeld in de wet. Dat geldt ook indien die activiteiten leiden tot agrarische opbrengsten, ongeacht hoe groot die opbrengsten zijn. Ook is niet van belang of die activiteiten worden verricht door de eigenaar of door een derde, zoals een pachter. De uitspraak heeft alleen betrekking op gevallen waarin natuurbeheer het hoofddoel vormt en de agrarische activiteiten bijdragen aan het behoud of de ontwikkeling van natuur. Gronden waarbij agrarische activiteiten het hoofddoel vormen worden nog steeds onder de categorie overig ongebouwd geschaard. Dit geldt ook wanneer de agrarische activiteiten beperkende voorwaarden kennen waarmee op de gronden tevens natuurdoelen worden nagestreefd.

Het begrip 'duurzaam' geeft aan dat geen sprake mag zijn van een situatie die tijdelijk is bedoeld.

Bossen en open wateren met een oppervlakte van tenminste één hectare worden op grond van artikel 116, onderdeel c, van de Waterschapswet als natuurterreinen aangemerkt. Zij hoeven niet aan het

4) Hoge Raad 7 november 2014, ECLI:NL:HR:2014:3118.

vereiste te voldoen dat zij geheel of nagenoeg geheel en duurzaam moeten zijn afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur. Dit leidt ertoe dat ook bossen die bedrijfsmatig worden geëxploiteerd onder het begrip natuurterreinen vallen. De wetgever heeft hiervoor gekozen omdat het onderscheid in niet-bedrijfsmatig geëxploiteerde bossen enerzijds en bossen die wel als zodanig worden geëxploiteerd, in de praktijk moeilijk is te maken⁵. Natte veenweidegebieden worden, op grond van de overweging dat deze gebieden ook een agrarische functie hebben, door de wetgever niet als natuurterrein maar als agrarische grond aangemerkt.

De objectafbakeningsvoorschriften van artikel 118, lid 4, van de wet gelden ook voor bossen en open wateren. Bij open wateren moet overigens worden gedacht aan wateren met een weids karakter. Openbare waterwegen behoren overigens niet tot de categorie natuurterreinen, maar tot de categorie ongebouwd niet zijnde natuur.

h. ongebouwde onroerende zaken

Waar in deze verordening wordt gesproken over ongebouwde onroerende zaken worden steeds bedoeld ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterrein zijn. Het gaat om de ongebouwde onroerende zaken bedoeld in artikel 117, eerste lid, onder b, van de Waterschapswet.

j. gebied van het hoogheemraadschap

In artikel 1 van de Waterschapswet is het functionele karakter van de waterschappen vastgelegd: hun taak is de waterstaatkundige verzorging van een bepaald gebied. In verband hiermee is onder andere de zorg voor het watersysteem aan hen opgedragen. De regeling van het gebied gebeurt door de provincie in het reglement. In de praktijk wordt het gebied van het waterschap aangeduid op een (al dan niet elektronische) kaart die bij het reglement behoort. De toekenning van 'de zorg voor het watersysteem' aan de waterschappen impliceert niet dat *alle* zorg voor het watersysteem in een bepaald gebied aan het waterschap is toegekend. Ook andere overheden kunnen ter zake taken uitoefenen⁶. De modelverordening verstaat onder 'het gebied van het waterschap' daarom het gebied waarin de zorg voor het watersysteem aan het waterschap is opgedragen.

k. de heffing

Waar in de verordening over 'de heffing' wordt gesproken, wordt steeds de watersysteemheffing, genoemd in artikel 117 van de Waterschapswet bedoeld.

l. verharde openbare wegen

Het begrip 'verharde openbare wegen' is relevant met het oog op de tariefdifferentiaties die in artikel 122, derde lid, onder b en c, van de Waterschapswet voor deze onroerende zaken worden genoemd. De mogelijkheid om tarieven te differentiëren is beperkt tot verharde openbare wegen. Het gaat hier om de rijbanen zelf en om verharde delen van het kadastrale perceel buiten de rijbanen, die dienstbaar zijn aan het verkeer over de weg. Wegdelen die dienstbaar zijn aan het verkeer over de weg maar niet verhard zijn (denk aan onverharde bermen en obstakelvrije zones buiten de verharding) kunnen voor de toepassing van de tariefdifferentiaties niet tot de verharde openbare weg worden gerekend. Dit vloeit voort uit het arrest van de Hoge Raad van 9 november 2018, ECLI:NL:HR:2018:2079.

Artikel 2 Belastbaar feit en belastingplichtigen

In artikel 2 is aangegeven van wie de belasting wordt geheven. Tezelfdertijd is in het artikel het belastbaar feit (beter gezegd: zijn in het artikel de belastbare feiten) opgenomen. Deze vallen samen met de omschrijving van de belastingplichtigen. Belastingplichtig zijn degenen ten aanzien van wie het belastbaar feit zich voordoet. In overeenstemming met artikel 117, eerste lid, van de Waterschapswet zijn als belastingplichtigen respectievelijk aangewezen degenen die woonachtig zijn in het gebied van het hoogheemraadschap en die aldaar het gebruik hebben van woonruimte (de ingezetenen) en degenen die in het gebied van het hoogheemraadschap eigenaar zijn van ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn, van natuurterreinen of van gebouwde onroerende zaken. Deze vier belastingplichtige categorieën zijn in artikel 2, tweede lid, onderdelen a tot en met d, van de verordening opgenomen.

In het derde lid van het artikel is vastgelegd dat het begin van het kalenderjaar bepalend is voor de belastingplicht van de eigenaren van ongebouwde onroerende zaken niet zijnde natuurterreinen, de eigenaren van natuurterreinen en de eigenaren van gebouwde onroerende zaken. Dit volgt uit artikel 119, eerste lid, van de Waterschapswet. De woorden 'aan het begin van het kalenderjaar' staan voor 1 januari van het jaar, het zogenaamde peilmoment van de belastingheffing. Dit wordt ook wel het tijdstipkarakter van de heffing genoemd. Indien het genot krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een onroerende zaak in de loop van het jaar aanvangt of eindigt, heeft dat dus geen invloed op de vraag wie voor dat betreffende jaar de belastingplichtig is. Het begin van het kalenderjaar is met ander

5) Zie de toelichting bij het Waterschapsbesluit, Staatsblad 2007, 497, bladzijde 131.

6) MvT bij de Wet modernisering waterschapsbestel, TK 2005-2006, 30 601, nr. 3, blz. 10.

woorden bepalend. Dit is alleen anders als blijkt dat iemand op dat tijdstip onterecht als rechthebbende in de basisregistratie voorkomt.

In artikel 119, tweede en derde lid, van de wet is voor een aantal specifieke situaties de rangorde bij het bepalen van de heffingplichtige aangegeven. Deze regelingen zijn, voor zover van toepassing in het gebied van het hoogheemraadschap, in het vierde en vijfde lid van artikel 2 van de verordening overgenomen.

Artikel 3 Heffingsmaatstaf

Artikel 3 geeft per belastingplichtige categorie de heffingsmaatstaf aan. De bepaling is gebaseerd op artikel 121, eerste lid, van de Waterschapswet. De heffingsmaatstaf voor ingezetenen is de woonruimte. Voor natuurterreinen en ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn, is de heffingsmaatstaf de oppervlakte van de onroerende zaak. Voor gebouwde onroerende zaken is de heffingsmaatstaf de voor het kalenderjaar vastgestelde WOZ-waarde.

Hoofdstuk II Watersysteemheffing ingezetenen

Artikel 4 Tarief ingezetenen

In artikel 4 is de relatie tussen het tarief en de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing tot uitdrukking gebracht en is, conform het bepaalde in artikel 121, eerste lid, onder a, van de Waterschapswet, vastgelegd dat het tarief op een gelijk bedrag per woonruimte wordt gesteld. Het is niet mogelijk om het tarief van de ingezetenenheffing te differentiëren.

Hoofdstuk III Watersysteemheffing ongebouwde onroerende zaken

Artikel 5 Belastingobject ongebouwde onroerende zaken

De voorschriften voor de afbakening van de objecten waarop de heffing betrekking heeft staan in artikel 118, derde lid van de Waterschapswet. Het ongebouwd wordt afgebakend op basis van de kadastrale registratie: als één ongebouwde onroerende zaak wordt aangemerkt een kadastraal perceel of een gedeelte daarvan. Hierbij geldt de nuancering dat hetgeen ingevolge de wet wordt aangemerkt als een gebouwde onroerende zaak en hetgeen ingevolge de wet een natuurterrein is, bij de afbakening van het ongebouwde object buiten aanmerking moet worden gelaten. In het eerste lid van artikel 5 komt deze wettelijke regeling terug.

In het tweede lid van artikel 5 is hetgeen in artikel 118, vijfde lid, van de Waterschapswet is bepaald, weergegeven. Er is niet zozeer sprake van een afbakeningsvoorschrift, maar van een fictiebepaling op grond waarvan de in dit artikellid genoemde objecten als ongebouwde eigendommen, niet zijnde natuurterreinen, worden aangemerkt. Het gaat om openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail en hun kunstwerken. Ook waterverdedigingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen worden in genoemde wettelijke bepaling als ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen, aangemerkt. Ook voor deze objecten geldt trouwens dat de afbakening plaatsvindt op basis van kadastrale grenzen. Delen van waterverdedigingswerken die worden aangemerkt als woning kwalificeren uitdrukkelijk niet als ongebouwde objecten.

Artikel 6 Tarief ongebouwde onroerende zaken

lid 1

Op grond van het bepaalde in artikel 121, eerste lid, onder b, van de Waterschapswet, wordt het tarief van de heffing ter zake van ongebouwde onroerende zaken gesteld op een gelijk bedrag per hectare. Deze bepaling en de relatie met de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing zijn in het eerste lid van artikel 6 opgenomen.

lid 2

Op grond van de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing past het hoogheemraadschap tariefdifferentiatie toe voor ongebouwde onroerende zaken die bestaan uit verharde openbare landwegen. Hiervoor wordt het tarief van de watersysteemheffing 287% hoger vastgesteld. Het hieruit voortvloeiende tarief voor verharde openbare wegen is vermeld in het tweede lid.

lid 3

Op grond van de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing past het hoogheemraadschap verder tariefdifferentiatie toe voor buitendijks gelegen ongebouwde en gebouwde onroerende zaken die vrij afstromen op buiten het gebied van het hoogheemraadschap gelegen oppervlaktewateren. Hiervoor wordt het tarief van de watersysteemheffing 75% lager vastgesteld. Het hieruit voortvloeiende tarief voor zover het betreft ongebouwde onroerende zaken is vermeld in het derde lid.

Volledigheidshalve wordt nog vermeld dat de hier bedoelde tariefdifferentiatie op grond van de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing niet geldt voor natuurterreinen.

lid 4

In dit artikellid is de cumulatie van de tariefdifferentiatie, bedoeld in artikel 122, lid 4, van de Waterschapswet, geconcretiseerd. De Waterschapswet bepaalt dat de verhogingen c.q. verlagingen die voortvloeien uit tariefdifferentiatie naast elkaar kunnen worden toegepast. Een bepaling van deze strekking is ook opgenomen in de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing.

In de belastingheffing van het hoogheemraadschap is sprake van één situatie waarbij zich cumulatie van tariefdifferentiatie voordoet. Dat is het geval bij samenloop van de tariefdifferentiaties bedoeld in lid 2 en lid 3. Dit betreft dus – kort gezegd – wegen in buitendijks gebied. In deze gevallen wordt het gecumuleerde tarief berekend door de verhoging (287% voor wegen) en de verlaging (75% voor buitendijks gelegen gebied) naast elkaar toe te passen. Dit leidt tot een verhoging van 112% (287% -/ 75%). Het gecumuleerde tarief is dan 312% van het tarief ongebouwd.

Hoofdstuk IV Watersysteemheffing natuurterreinen

Artikel 7 Belastingobject

Het voorwerp van de belasting is het natuurterrein. De wet merkt een kadastraal perceel of gedeelte daarvan als één natuurterrein aan. Ook natuurterreinen worden dus op basis van de kadastrale registratie afgebakend. Hierbij wordt hetgeen als een gebouwde onroerende zaak en hetgeen als een ongebouwde onroerende zaak, niet zijnde een natuurterrein, wordt aangemerkt, buiten aanmerking gelaten (artikel 118, lid 4, Waterschapswet).

Artikel 8 Tarief natuurterreinen

Het tarief van de heffing wordt op een gelijk bedrag per hectare gesteld. Dit is in artikel 121, eerste lid, onderdeel c, van de Waterschapswet bepaald. In artikel 8 van de verordening wordt dit ook zo aangegeven. Daarnaast wordt in deze bepaling de relatie met de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing tot uitdrukking gebracht.

Hoofdstuk V Watersysteemheffing gebouwde onroerende zaken

Artikel 9 Belastingobject

Het belastingobject is in dit geval de gebouwde onroerende zaak. Wat onder één gebouwde onroerende zaak moet worden verstaan, blijkt uit artikel 118, eerste en tweede lid, van de Waterschapswet. De regeling van de Waterschapswet is in artikel 9 van de verordening overgenomen.

De Waterschapswet sluit wat betreft de afbakening van gebouwde onroerende zaken zoveel als mogelijk aan bij de objectafbakening van de Wet waardering onroerende zaken (hierna ook Wet WOZ genoemd).

De wetgever heeft deze aansluiting vorm gegeven door bij een samenstel⁷ van ongebouwde en gebouwde eigendommen te bepalen dat sprake is van één gebouwde onroerende zaak (artikel 118, tweede lid, Waterschapswet). De ongebouwde onroerende eigendom maakt in deze gevallen met andere woorden deel uit van de gebouwde onroerende zaak. Vóór de wijziging van de Waterschapswet in 2008 gold voor de vorming van samenstellen tussen gebouwde en ongebouwde eigendommen nog het dienstbaarheids criterium. Als het ongebouwde deel niet dienstbaar was aan het gebouwde deel, konden geen samenstellen worden gevormd. Een dergelijk object moest dan deels als een gebouwde en deels als een ongebouwde object worden aangemerkt. De betreffende objecten moesten dus ook deels naar de waarde in het economische verkeer en deels naar de oppervlakte in de heffing worden betrokken. Dit is nu niet meer het geval. Op grond van de Waterschapswet zijn de objecten in hun geheel als gebouwde objecten aan te merken. De bepaling leidt er in de praktijk toe dat het aantal hectares ongebouwd afneemt. Voorbeelden van dergelijke objecten zijn sportterreinen met kantine en kleedkamers, golfbanen met clubgebouw, maneges, campings en kazerneterreinen met oefenterreinen.

Het is van belang op te merken dat niet alle ongebouwde eigendommen een samenstel met een gebouwde eigendom kunnen vormen. Dit is in het derde lid van artikel 9 tot uitdrukking gebracht. Op grond van deze bepaling kunnen ongebouwde eigendommen die bij de waardebepaling op grond van de Wet waardering onroerende zaken buiten aanmerking worden gelaten, geen deel uitmaken van de gebouwde onroerende zaak. Het gaat concreet om de ongebouwde eigendommen die zijn opgenomen in de Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten Wet WOZ, dus bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, Natuurschoonwetlandgoederen, natuurterreinen, openbare land- en waterwegen en spoorwegen

7) Over de vorming van samenstellen, is veel jurisprudentie verschenen. Vereisten bij de vorming van samenstellen zijn in ieder geval dat de eigendommen bij dezelfde belastingplichtige in gebruik zijn en naar de omstandigheden bij elkaar behoren.

inclusief hun kunstwerken. Deze onroerende zaken blijven, ook al zijn ze tesamen met een gebouwde eigendom bij dezelfde belastingplichtige in gebruik, dus ongebouwd.

Artikel 10 Tarief gebouwde onroerende zaken

Het tarief van de belasting wordt voor gebouwde onroerende zaken op een vast percentage van de WOZ-waarde gesteld. Deze regeling, die in artikel 121, eerste lid, onderdeel d, van de Waterschapswet is opgenomen, is in de verordening overgenomen. Daarnaast geeft artikel 10, eerste lid, de relatie met de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing aan.

Op grond van de kostentoedelingsverordening watersysteemheffing past het hoogheemraadschap tariefdifferentiatie toe voor buitendijks gelegen ongebouwde en gebouwde onroerende zaken die vrij afstromen op buiten het gebied van het hoogheemraadschap gelegen oppervlaktewateren. Hiervoor wordt het tarief van de watersysteemheffing 75% lager vastgesteld. Het hieruit voortvloeiende tarief voor zover het betreft gebouwde onroerende zaken is vermeld in het tweede lid.

Hoofdstuk VI Heffing en invordering

Artikel 11 Wijze van heffing

Ingevolge artikel 125 van de Waterschapswet kunnen waterschapsbelastingen op de volgende wijzen worden geheven:

- bij wege van aanslag
- bij wege van voldoening op aangifte of
- op andere wijze.

Heffing bij wege van afdracht op aangifte is niet mogelijk. De toegestane heffingstechnieken verschillen van elkaar. Voor welke heffingswijze wordt gekozen zal veelal van de aard en de ingewikkeldheid van de te heffen belasting afhangen. In de praktijk worden de waterschapsheffingen veelal bij wege van aanslag geheven. Bij een aantal waterschappen wordt de ingezetenenheffing geheven op andere wijze, namelijk via het meeliften met de nota's van nutsbedrijven.

Bij het hoogheemraadschap worden alle aanslagen in de watersysteemheffing geheven bij wege van aanslag. Dit is dan ook vastgelegd in artikel 11.

Artikel 12 Tenaamstelling en invordering belastingaanslag bij meer belastingplichtigen

Waterschappen zijn bevoegd om in gevallen waarin ter zake van hetzelfde voorwerp van de belasting of ter zake van hetzelfde belastbare feit twee of meer personen belastingplichtig zijn, de belastingaanslag ten name van een van hen te stellen. Vloeit de belastingplicht voort uit de eigendom van een onroerende zaak en is de aanslag ten name van een van de belastingplichtigen gesteld, dan kan de invorderingsambtenaar van het waterschap de gehele belastingschuld op laatstbedoelde persoon verhalen. Deze persoon moet het gehele bedrag van de aanslag voldoen. Hij is wel bevoegd hetgeen hij meer heeft voldaan dan overeenkomt met zijn belastingplicht, naar evenredigheid van ieders belastingplicht op de overige belastingplichtigen te verhalen. Dit blijkt uit artikel 142, eerste tot en met derde lid, van de Waterschapswet. De regeling van artikel 142 Waterschapswet maakt toevoegingen op het aanslagbiljet waaruit blijkt dat er meer eigenaren zijn overbodig.

Artikel 13 Niet opleggen van aanslagen

Artikel 13 van de verordening is een weergave van hetgeen in artikel 115a van de Waterschapswet is bepaald. Het eerste lid van artikel 115a bepaalt dat een aanslag die een bij de belastingverordening te bepalen bedrag niet te boven gaat, niet wordt opgelegd. Doelmatigheid van de heffing staat hierbij voorop; de bepaling voorkomt dat aanslagen voor betrekkelijk geringe bedragen moeten worden opgelegd. De kosten van de aanslagoplegging zouden het bedrag van de belasting in deze gevallen immers al snel kunnen overstijgen.

Indien meerdere aanslagen op één aanslagbiljet worden verenigd, geldt het voorgaande voor het totaal van de aanslag. Het belang van deze bepaling blijkt in situaties waarin een belastingplichtige eigenaar van meerdere objecten met een relatief geringe waarde in het gebied van het waterschap is. Indien het waterschap de voor deze belastingplichtige bestemde aanslagen op één biljet verenigt, wordt wellicht boven de eerder bedoelde doelmatigheidsdrempel uitgekomen en kan dus wel een aanslag worden opgelegd. Als er afzonderlijke aanslagen worden opgelegd, is dit wellicht niet het geval.

Elk waterschap is vrij om de hoogte van de doelmatigheidsdrempel voor zichzelf te bepalen en in de heffingsverordening vast te leggen.

Artikel 14 Vrijstellingen

Uit doelmatigheidsoogpunt is in artikel 14 bepaald dat de watersysteemheffing niet wordt geheven ter zake van onroerende zaken (ongebouwde zowel als gebouwde en natuurterreinen) die bij het waterschap

in eigendom zijn. Door een vrijstellingsbepaling in de verordening op te nemen wordt voorkomen dat het waterschap aan zichzelf aanslagen moet opleggen. Dit zou uiteraard niet doelmatig zijn.

In artikel 14 is daarnaast een vrijstelling voor straatmeubilair opgenomen. Straatmeubilair behoort tot de categorie gebouwde onroerende zaken. Het verschil met de eerdergenoemde gebouwde onroerende zaken is dat het straatmeubilair niet in eigendom van het waterschap hoeft te zijn om voor vrijstelling in aanmerking te komen.

Artikel 15 Betaaltermijnen

Artikel 9 van de Invorderingswet kent een regeling op het gebied van betaaltermijnen. Deze regeling is ook van toepassing op de invordering van waterschapsbelastingen, zoals blijkt uit artikel 138, eerste lid, Waterschapswet. De betaaltermijn van artikel 9, eerste lid, Invorderingswet is zes weken. De waterschappen zijn bevoegd in hun belastingverordening een hiervan afwijkende regeling te hanteren (artikel 139, eerste lid, Waterschapswet). Er kan zowel voor een kortere als voor een langere betaaltermijn of voor meer betaaltermijnen worden gekozen.

Bij het hoogheemraadschap wordt een termijn gehanteerd van twee maanden na dagtekening van het aanslagbiljet. Omdat deze termijn afwijkt van de wettelijke regeling dient zij uitdrukkelijk in de verordening te worden vermeld.

Het tweede lid van artikel 15 bevat een aparte regeling voor gevallen waarin de belastingplichtige een machtiging tot automatische incasso aan het hoogheemraadschap heeft afgegeven. Is hiervan sprake, dan kan de aanslag in tien termijnen worden betaald.

Het derde lid bevat een begrenzing aan het minimumbedrag dat bij automatische incasso per termijn wordt geïncasseerd. Hiermee wordt voorkomen dat zeer lage bedragen worden geïncasseerd en de incassokosten niet meer in verhouding staan tot de termijnbetaling.

Op grond van het vierde lid van artikel 15 dient een verzoek hiertoe binnen drie weken na dagtekening van het aanslagbiljet te worden gedaan.

Artikel 16 Nadere regels

Het dagelijks bestuur kan nadere regels geven op het gebied van de heffing en de invordering van de watersysteemheffing. Deze bepaling is in de verordening opgenomen om er geen misverstanden over te laten bestaan dat er op het gebied van de heffing en de invordering van de belasting ook op andere plaatsen dan in de verordening zelf relevante regels kunnen zijn opgenomen. Het gaat hierbij met name om regels die gelden voor het doen van aangifte (voor de watersysteemheffing minder relevant), het opleggen van voorlopige aanslagen, regels in het kader van de invorderingsrente en nadere regels in het kader van de heffing op andere wijze. Voor dit laatste wordt ook verwezen naar artikel 125a, eerste lid, tweede volzin, Waterschapswet.

De bevoegdheid van het dagelijks bestuur om nadere regels te stellen strekt zich uit tot de bevoegdheden die in de Algemene wet inzake rijksbelastingen aan de minister van Financiën, het bestuur van 's Rijksbelastingen en de directeur zijn toegekend.

Artikel 17 Intrekking, inwerkingtreding, tijdstip van ingang van de heffing en citeertitel

In het eerste lid van artikel 17 wordt de oude heffingsverordening ingetrokken op de datum van ingang van de heffing op grond van deze verordening. Die datum is vermeld in het derde lid van artikel 17. De oude verordening blijft van toepassing op belastbare feiten die zich vóór die datum hebben voorgedaan. Het blijft dus mogelijk om deze belastbare feiten op basis van de oude verordening te belasten, ook al is die verordening ingetrokken.

Ingevolge het tweede lid van artikel 17 treedt de verordening op de dag na haar bekendmaking in werking. Deze regeling is gebaseerd op artikel 74 van de Waterschapswet. Dit artikel bepaalt dat bekendgemaakte besluiten in werking treden met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking, tenzij in deze besluiten een ander tijdstip is aangewezen.

De bekendmaking dient te voldoen aan de eisen gesteld in artikel 73, eerste en tweede lid, van de Waterschapswet. Hierin is bepaald dat de bekendmaking van algemeen verbindende voorschriften geschiedt door plaatsing in een elektronisch waterschapsblad, dat wordt uitgegeven op algemeen toegankelijke wijze. Het hoogheemraadschap maakt hiervoor gebruik van de website www.overheid.nl. De algemeen verbindende voorschriften blijven ook nadat zij zijn gewijzigd of ingetrokken op genoemde website te raadplegen (artikel 73a Waterschapswet).

Een ieder kan op verzoek een papieren afschrift van de bekendgemaakte besluiten krijgen tegen ten hoogste de kosten van het maken van het afschrift (artikel 73b Waterschapswet).

Bij het vierde lid wordt de verordening voorzien van een citeertitel en een jaartal. Als jaartal is opgenomen het eerste jaar waarin de heffing op basis van deze verordening geschiedt.